

Nro. 43.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY,
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL,

Indúlt Bétsből, Pénteken November 25 dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

Az Olmützből naponként ideérkező Stafeták olyan örvendetes tudósításokat hoztak, hogy a' mi igen fzeretett és tisztelt Felséges Afzfzonyunknak betegségi környülállasai szünetnélkül jobbúlnak. Ehez képp-
pest itt, Felséges Parantsolat fzerént valamint a' Cs. K. Udvari templomban, úgy a' városi és külső vá-
rosi templomokban is a' Szentség kitétettétvén kö-
zönséges ajtatofságok tartattak bizonyos meghatá-
roztatott órákon három napokig, rész fzerént az ő
Felsége betegsége jobbra lett fordulásának meghálá-
lása, rész fzerént pedig egészségének tökéletes hely-

U u

reálláséért való imátkozás végett. Ezen ajtatofságok és buzgó imátságok e' hónap' 20, 21, és 22-dikén tartattak az Udvari templomban, a' hol a' Cs. K. Udvarhoz tartozó minden személyek, és az Udvari Dámák is változtatva, megjelentek.

Az e' hónap 22-dikén ugyan onnét t. i. Olmützből érkezett hiradások szerént 20-dikban már néhány orákig az agyból is felkelt volt a' Felséges beteg, és 21-dikre, az azon éjszakai tsendes alvás után, észrevehetőleg jobban érezte magát: azonközben, minthogy mint kiki képzelheti, az ő Felsége egészségének tökéletes helyreállittatása még töbetske időt kíván, erre nézve az ő Felségek Béts-be való viízfzatérések is későbbre fog megesni, hogysen reméltetett.

Spanyol és Portugallus Történetek, a' Frantzia levelekből.

Bayonne, November 8-kán: — Valóságosúl, hogy Romána tökéletesen megverettetett, és hogy a' Frantzia sereg most Bilbaoban van, 's hogy nem soká Saint-Anderben is lesz. — Generális St. Cyr már elment Vittoriából a' maga fő hadi fialására Figuierasba, hogy az ő vezérlése alá adatott különös armádiát, a' melly rész szerént Olasz rész szerént Frantzia Regementekből áll, által vegye. Gondólják, hogy az ő armadiája Arragoniaban fogja magát a' nagy armadia' bal szárnyához tsatolni. A' Figuieras és Barcellona között való közösülés' útjat már kinyitotta.

A' Spanyol országi Frantzia nagy armadia nyoltz nagy táborokra osztatik, a' mellyeknek különös vezérjeik, Ney, Belsieres, Soult, Mortier, Victor,

Moncey, St. Cyr, és Junot Marschallok. Mondják, hogy egy kilentzedik tábor is formálódok Tartalék nevezet alatt; ezt nagyobbára a' Császári testőz Regementek fogják tenni. A' vezére leszen Marschal Befsieres, a' melly esetben Marschal Lannes foglalja-el a' Befsieres helyit a' nagy hadi lineában.

Néhány napokkal ennekelötte ugyan megváltoztatni kéntelenítettett vala fekvését a' Frantzia hadi linea, de már most ismét előnyomult kevés szempillantokig elhagyott tanyáiba. Az alatt t. i. a' míg Blake és Romána insurgens vezérek egykülönös sereggel Bilbaoba bényomúltak vala, az ő hadi lineájokkal az Ebro vizén által akartak rontani. Főbb probájokat a' Navarrai határoknál tették, a' hol a' Frantzia hadi lineának bal szárnyát Marschal Moncey vezérelte. Már mentek is volt annyira, hogy Vianát, Logronot, és Calahorrát elfoglalván, a' közép pontra is réá rontani akartak Navarrából. A' plánumjoknak annak kellett lenni, hogy vagy Pampunát elvegyék, vagy pedig ha ezt véghez nem vihetik, tehát leg alább a' Marschal Moncey táborát szakaszszák-el az armádia több részétől. De sem egygyik sem másik tzieljokat el nem érhatték. Az igaz, hogy Marschal Monceyt néhány szempillantokig már el vágták volt a' nagy armádiától, hanem ő azzal nem soká ismét öszfzetsátolta magát, és minthogy az alatt Blake és Romana, kiknek Bilbaoba való bérontások az ő hadi lineájoknak az Ebro mejjékein való előnyomulásával függésben volt, Bilbaóból visszsa verettetett, tehát ilyen módon az ő egész oriási plánumjoknak füstbe kellett menni.

Lerin mellől, a' hol Oktober' 26-kán Moncey

megverte az Insurgenseket, 600 hadi foglyok érkeztek meg Bayonnébe. Tisztjeiket a' várba vitték fel. Ruházat' dolgában nagy fogyatkozást szenvednek az insurgensek. Ezek a' kiket ide hoztak, igen rongyosok; tsaknem mezitláb jöttek.

Egygyik nagy magazinumokat Toulouse városánál gyujtotték özfze a' Frantzia seregek. Innen szállitják az eleséget a' St. Cyr tábora után. Ezen vezér ilyen tábori jelentést hirdettetett-ki Oktob. 29 kén Perpignánban, a' még akkor ott lévő hadi szálláson: — „Frantzia Birodalombéli Gróf St. Cyr, a' tábor' fő vezére jelenti, hogy a' Barcello-nai Komendánstól Ofztályos Generális Dühesmtől olyan tudósítást vett légyen, hogy ő Oktober 10, 11 és 12-dik napjain az ellenséget tökéletesen megverte, 1200 embert megölt vagy megsebesített, és 6 ágyut nyert. Gen. Dühesm igen meg van elégedve minden ez nap véle együtt tsatázott tisztekkel és közemberekkel. A' 93-dik Regementről és az Olafz (úgy nevezett) Velitesekről azt írja, hogy ezek úgy tették minden hadi fordúlásaikat, mintha tsak parádépiatzon lettek volna.“

Páris, November 10-kén. A' Danczkai Herzeg (M. Lefebvre) Oktob. 31-kén, minekutánna Marquis de la Romanát tökéletesen megverte volna (így tehat nem Marschal Ney, mint eleinten iratott volt), bément Bilbaóba. Ebben a' szempillantatban az egész Frantzia hadi lineának megmozdúlva kell lenni. — Bizonyos, hogy utólsó tudósításainknak megindulásokkór már Tolosában volt a' Császár fő hadi szállása, de úgy gondolták, hogy Vittoriába fogna általtétetödni.

Azt közönségesen erőfsítik, hogy a' Frantzia

armádia leg elsőbben is a' Marquis de la Romana táborát szándékozott mindenfelől körül venni, és a' több insurgens seregektől elvágván, ötet minde-
nestől elfogni: hanem, hogy ezen tzeljät menyiben érhetted el, arról még ezután érkeznek el a' hiteles tudósítások. Hogy Gen. Blake megverettétvén, 6000 embert elvesztett volna, még ez is tsak bizontalan és megvalóságosulást kívánó hír.

A' Spanyol Insurgens Junta békefséges kötésre lépett a' Swéd Királlyal, a' ki már Követet is köldött Madridba.

A' Lengyel katonasághoz Spanyol országban sok féle kegyelmefségeket mutat Napoleon Császár. Leg kifsebb katonai virtufsokat gazdagon jutalmaztatja. Egy Lengyel Strázsamester meg nem nyerhetvén a' Generálifsától, hogy egy Bayonnei leányt feleségül elvehessen, egyenesen a' Császárhoz folyamadt érette, a' ki nemtsak hogy ezt megengedte, hanem ennekfelette 6000 Livrát is ajándékozott néki.

Rochelléből November 4-kén. Még máig is tsudálatosnak lenni tettzik sokak előtt, miként történhetett az, hogy az Anglus Generálisok olyan betsületes Capitulatióval hazájokba botsátották Portugalliából a' Frantzia seregeket, de meg lehet jegyezni, hogy a' Vimerai tsata, a' melly után ez a' Capitulatió tökéletefségre ment nem kevésé ditsöséges volt a' Frantzia seregeknek. A' Hertzeg Abrantes Marschal Junot fekvése ugyan eléggé veszedelmes volt. Egy felől az Anglusok, más felől két insurgens seregektől levén körölvétettette, továbbá egy felől a' támadásban foglalatoskodó Spanyol tartományoktól fenyegettétvén, más felől a' Lisbo-

nai lakosok eránt is gyanakodván, a' kik ha szintén még addig tsendesen viselték is magokat, meglehet, hogy ez eleségnek nem léte őket is nem soká felindithatta volna: ilyen környülállások között határozta a' Frantzia vezér Marschal Junot arra magát, hogy Lisabonban őrző sereget hagyván, seregének több részével maga mennyen eleibe az Anglusoknak, a' kik Vimierához kiszállottak volt. Ő 12 mert. földnyire menvén ezeknek eleibe, 10 ezer emberekkel, 25,000 emberekből álló seregnek ajánlott ütközetet, és sok embert megölt. Előre általlátta volt ő annak szükséges voltát, hogy melly háznos legyen néki olyan mezfze ejteni Lisbonától az ellenséggel való megütközést, hogy ezen város' lakosai az Anglus ágyuknak durrogásokat ne hallhassák. A' Frantzia vezér' plánuma a' volt továbbá, hogy megmutassa az ellenségnek, hogy a' Frantzia armádiának állapotja még olyan volt volna Portugalliában, hogy nemcsak az országnak megoltalmazhatását, remélhetné, hanem még megtámadólag is tázhatna az ellenséggel. Ezek voltak azok a' M. Junot által előre okosan tétetett, 's azután bátorsággal munkába vétetett intézetek, a' mellyek a' Frantzia seregekre nézve illy betsületes Kötést magok után vonták. Való az, hogy a' Wellesley serege 25,000 emberből állott; hogy számos insurgens sereg is függött az ő rendelkezéseitől, és hogy éppen a' Vimierai ütközet alatt Gen. Dalrymple is meglehető sereggel szállott ki. Egyéb eránt akár mit mondjanak az Anglusok, bizonyos az, hogy az ő veszteségek leg alább volt annyi mint a' miénk; és hogy részekről néhány előkelő tisztek elhullottak, vagy megsebesedtek, midőn azonközben mi egy-

gyet is el nem vesztettünk; noha többek alatt eles-
tek a' lovak. A' miéink között csak Gen. Salignac
kapott egy lövést a' karján.

Nagy dicséretire szolgálhat továbbá a' mi fő
vezérünknek M. Junotnak (igy folytatja szavait a'
Rochellei Frantzia tudósító) hogy azon 8000 Spa-
nyolokból álló sereget, a' melly Lisabon mellett
Quesnel nevű Generálisunk alatt tanyázott, hanem
a' Frantziáktól elállván önnön vezérét Quesnelt fog-
ságra tette, minden baj nélkül ki tudta a' fegyver-
ből vetkeztetni. Mikor ezek a' 8000 Spanyolok
Gen. Quesnel ellen feltámadtak 's őtet árestálták,
csak 20 Frantzia volt véle.

Páris, Nov. 10-kén. Marschal Lefebre a'
Dantzcai Hertzeg (tehát nem Ney) Oktob. 13-kén,
minekutánna Marquis de la Romanát tökéletesen
megverte volna, Bilbaót elfoglalta. Az egész nagy
armadia mozgásban van.

Mind ezekre az ujj verekedéseket említő leve-
lekre nézve meg lehet, sőt szükséges is megjegyezni,
hogy mind ezekről az ujj hadi történetekről a' Párisi
Monitör még semmit ki nem adott volt, és ezek
a' levelek igen kevésbé egygyeznek-meg a' dolgoknak
előbefzélésében. Az egygyik fzerént Saragofának
ostromlására ment a' Dantzcai Hertzeg; a' másik
fzerént Bilbaót foglalta-el. Az egygyik azt erősíti,
hogy Guipuscoában Tolosa városában, a' másik,
hogy Vittoriában légyen a' Napoleon fő hadi szállá-
sa. Annyi bizonyos, hogy a' Frantziák a' magok
Spanyol ország ellen kezdett hadi munkájok' funda-
mentomlineájának kemény pontjait, úgymint a' Fuen-
tarabiai, St. Sebastiani, Figuerasi, Barcellonai, 's
Pamplunai nevű erősegeket, a' mellyekbe mint az

akkori Király IV-dik Károly Szövetséges Társai, ezen Király parantsolatjára a' mult tavafzon Martzius és Aprilis hónapokban bébotsáttattak volt, még most is birják. Pampluna ellen nem régen, rárohanás által való próbát tettek, a' Spanyol tudósítások fzerént, az Insurgensek.

A' Madridi Ujság utolsó darabjában és az onnan jött egyéb magános levelekben ezek a' nevezetesebb tárgyak fordúltak elő: — VII-dik Ferdinandus, Augustus 24-kén ismét nagy solennitasokkal kiáltatott, mint Spanyol ország és India Királya — a' IV-dik Károly Király' Familiajával Bayonnében végeztetett minden nevezetes Aktáknak magyarázatjok, a' külömbkülömb tartományi Junták, 's az azután Madridban Aug. 22-kén felállittatott Közép Junta által kiadatott minden Proklamatiók, az Angus Minister Canning és a' Londonba követtségbe küldetett Insurgens Deputatusok t. i. Mattarosa és Don Diego Lopacz de Vega között folyt alkudozások, az Ebro mejjékei 's a' Biscayai és Austuriai vidékeken fekvő Spanyol nagy hadi erőnek leírása, végezetre azok a' környülállások, mellyek Bilbaónak az Insurgens seregek által Sept. 15-kén és 17-kén történt elfoglalásakor előfordúltak — Továbbá emlékezet tétetik még azon akadályokról is, a' mellyek a' Portugalliából Spanyol ország felé jövő két pafusok kultsváraikra nézve magokat előadták volt, de a' mellyeknek elhárittatások után már most minden akadály nélkül dolgozhatnak Portugallia felől is az Anglusok a' Spanyol országba benyomult Frantzia armádia ellen. (Ezen Almeida és Elvas nevű várak felett támadt, 's az Anglusoknak a' Spanyol országba való előnyomulásokat egy ideig aka-

dályoztatott nehézségnek a' volt, egy pár szóval, az oka, hogy az abban őrizeten feküdt Frantzia sereg k magokat nem akarták a' Lisaboni Capitulatzióhoz tartani, 's által sem adták azokat addig, míg Angus seregek nem mentek oda).

Ugyan ezen Spanyol tudósítások szerént már az Anglus Gen Baird expeditziója is kifzállott volt rész szerent Corunnához rész szerent St. Anderhez. Ö egyéb seregek között 10 Anglus Dragonyos Regem nteket is hozott, a' mellyekre leg nagyobb szükségek volt a' Spanyoloknak, minthogy magoknak majd semmi lovaságok nintsen.

* * *

A' Spanyol és Portugallus dolgokról a' következőket hirdették-ki az Anglus levelekből ugyan-
tsak a' Frantzia Ujságok: —

London, Oktob. 21-kén. Corunnából érkezett tudósítások erősítik, hogy Marschal Ney azon iparkodik, hogy Insurgens Generálist Blake t, közönséges ütközetre vegye: hanem ez a' bölts és sok tapasztalású vezér eltökéllette magában, hogy a' síkon való verekedést mind addig elkerülje, míg lovaságot nem kap a' vezérlése alatt lévő sereghez. Ez a' Generális Blake, a' kit mi Anglus írók is sokáig most Bleknek, majd Blaknak vagy Bloknak neveztünk a' Német írók után, Irlandiai fiú; a' Galway nevű Grófságban Menloghban lakó Baronet Sir Walter Blake, közeli való rokona.

Gen. Dalrymple és Scot Portugalliából megérkeztek Londonba. Az utólsóval hofzfas beszédet tartottak a' Ministerek. Az elsőről azt beszélik, hogy nagy kézfiséggel várja, hogy magát a' Lisaboni

Capitulatzióra nézve egy Hadi Itélőszék előtt megigazithatása.

Azonközben a' milyen erősen magasztalják a' Londoniak a' Generális Wellesley maga viseletit, éppen olyan erősen oltsárólják a' Generális Dalrymléjét. Azt beszélik Wellesleyről, hogy ő mindent elkövetett, hogy Dalrymlét arra vehesse, hogy a' Frantziáktól ajánlatott Capitulatziót ne fogadja-el: hanem, mint másod vezér, ő tanátslásnál egyebet nem tehetett; erre pedig Dalrymple nem halgatott.

Közönségesen szollván az a' része az Anglus népnek, a' melly a' Ministerekkel ellenkező részfél tart, tellyefséggel nem akar megengesztelődni ezen Capitulatióra nézve. A' hasonló gondolkodású lakosok Westminsterben néhány ezeren öfzfe gyülekezvén ugyan ezen Capitulatziónak minémüségeiről s az ezt illető egyéb környülállásokról tanátskoztak. Egy Wiskart nevű tagja a' gyűlésnek így beszélt: — “

„A' szempillantat kedvező vala; azon seregünk, melly más felé vala eleinten rendeltetve, Portugalliába küldetett. Vetekedés támadván a' felett, ki rendeltetés ezen seregnek fő vezérévé, a' lett a' következése, hogy olyan vezér választódott néki, a' ki magát soha sohol nevezetetés nem tette. Ennél derekabb fegyveres sereg még soha sem volt, hanem a' vezére maga megvallotta a' Ministeriumnak, hogy ő a' réa bízott szolgálattal egészfzen esméretlen volna, és — ő kötötte ezt veszedelmes Alkut. Mnnél veszedelmesebb vala pedig ez az Alkú, annál inkább sietni kellett volna seregeinknek Portugalliából Spanyol országnak segittségére. De

nem így történt a' dolog. Seregeink még most is Portugalliában vannak. "

Finnerty nevű tag hasonló beszédet tartván azt vitatta hofszasan, hogy egy olyan Hadi Itélőszék, a' mellyet a' Ministerek rendelkezének a' Gen. Dalrymple megítélésére, nem volna a' tárgyhoz alkalmatos. Ezen fontos tárgyra nézve a' Parlamentomnak kellene öfzfe gyülekezni. Néki úgy tétzik, hogy ezen dologban nem tsak a' Generális volna hibás, hanem a' Minister is részese, minthogy ő köteleztetett jó hadi intézeteket tenni az expedi-tzióra nézve, etc. — Azt is mütogatta, hogy honét eredjen Angliában az a' rosz, hogy a' katonai előmenetek elly igen a' gazdagságtól legyenek fel-függesztetve. Erősítette, hogy ennek nem lehetne különben elejét venni, hanem tsak a' Parlamentom tagjainak ujj választatások által, a' meddig egy Minister sem lehetne betsületes ember, etc. —

Sheridán is beszéllvén, Finnertyvel a' Parlamentom' megujjittatása eránt egy értelemben volt, hanem azt tagadta, hogy Angliában ne lehessen a' Minister betsületes ember addíg, míg ujj Parlamntomi választás nem esik (Ezen szavakra nagy katzagás támadott a' gyűlésben). — Végezetre javasolta Sheridán, hogy minden egyéb határozásokat féretévén, most tsak azeránt kellene a' Királyhoz folyamodni, hogy fogafson hozzá a' Parlamentom' üléseihez haladék nélkül. A' melly javasolás végezetre voksolás alá botsáttatván, meghatározatott, hogy a' Westminsteri Választó Gyülekezet nevében egy alázatos esedező levél küldettefsék a' Királyhoz, melly által kerettefsék ő Felsege, hogy a' Parlamentomot, a'

Portugalliai történeteknek megvizsgáltságok végett gyűjtése öszfze.

Burdet és Sheridán neveztettek ki, hogy ezen Esedező irást a' Királyhoz vigyék. — Ezeket a' Párisi Anglus nyelven íródó Argus hirdeti. Ugyan ez adta ki, mint Anglus tudósítást a' következőt is: — “

„Az Anglus sereg Oktob. 4-kén még bé nem ment volt Lisbonába, hanem a' város mellett tanyázot sátorok alatt, a' hol, takorozója nem lévén a' katonaságnak, nem keveset szenvedett az idő miatt. A' Lisbonában való maradásra 4000 emberek voltak határoztatva, a' többekről nem tudták melly felé fogja útját venni. Már sok hetek eltelték azólta, hogy a' Frantziák Capitulatzióra léptek, és a' mint tudjuk még az Anglus sereg egy nyomot sem tett volt Spanyol ország felé, hogy az ellenséggel szembe szálljon, a' kit a' Spanyolok meg nem támadhattak mind eddig, azért, minthogy mind ágyuk mind lovaság' dolgában fogyatkozások van. Mire való ez a' halogatódzás? ez a' határozatlanság? Mi okon késleltetődnek derék seregeink abban, hogy azt a' motskot le moshassák, a' mellyet mások vetettek rájuk? Halasztják-e' a' Frantzia seregek Generális Blake'nek megtámadását, addig, míg segittsége érkezik? Ne hizelkedjenek az Anglus Ministerek magoknak azzal, hogy Marschal Ney olyan kedvezéssel fog Gen. Blake eránt viseltetni, mint látszik, hogy az Anglus vezérek Hertzeg Abrantes eránt viseltettek. “

Más levelekben ezeket olvassuk: — „Gibraltárt most egész Európában leg gazdagabb várnak lehet képzelni, minthogy a' leg gazdagabb Spanyol fa-

miliák minden felől oda hordják minden kintseiket, arra az esetre, hogyha talám az Insurgens seregek eltalálnának nyomattatni. A' klastromokból és templomokból is sok kintset hordanak oda. — A' Nagy Britanniai három egygyesült országokban ismét számos gyalog és lovas Regementek vettek parantsolatot, hogy a' belső vidékekről a' tengerpartok felé vegyék útjokat, hogy hajókra ülven Spanyol országba evezzenek. — Angliában próbát tettek a' levegő hajóval és azt igen alkalmatosnak találtak, arra, hogy annak ségedelme által sok ezer Proklamatiókat bé lehessen az ellenség' földire vinni, s ott azokat elfzélefszteni.

E l e g y e s J e g y z é s e k.

Azok az Északi Amerikai öt Vad Nemzetek, a' mellyek Kanadának Északi vidékeit lakják, és a' mellyeknek Követeik tavaly Novemberben a' Sz. György nevű Anglus erőtségben megjelentek volt, Orvos Doktor Jennerhez, a' tehenhimlőoltás feltalálójához, ilyen levelet küldöttek Londonba: —

„A' Kanadai Kormányozó Freres, a' mi Atyánk, általadta nekünk a' könyvet, mellyet te olly végre hozzánk küldöttél, hogy abból azt a' fontos találmánt megesmérjük, mellyet néked a' nagy lélek néhány esztendőknél előtte kinyilatkoztatott, a' mely által t. i. a' himlő, ez a' mi törsokeinknek rettenetes ellensége, a' földről számkivettethetik. Mi ezen könyvet azon értelmes embereinknek kezekbe tettük. le, a' kiket a' mi Atyánk hozzánk szokott küldözni, mikor megbetegszünk vagy megsebesedünk. Mi el nem mulatjuk gyermekeinket a' Jenner névnek kimondására megtanítani, köszönnén a' nagy lélek-

nek, hogy néki olyan bõltseiséget és joltévõ szívet adott. Betses ajándékodért való hálaadatofságunknak bizonyságául, egy, üveg gyöngyökbõl készült övet és nyakbavalót küldünk néked ajándékba, és esedezünk a' nagy léleknek, hogy néked mind ezen a' világon mind a' lelkek országában viselje gondodat.

A' nagy kiterjedésû Spanyol Monarchiára nézve az a' kedvetlen hír érkezett Londonba, hogy a' nevezetes Cuba szigete a' Mexicói tengeröbölben, magát senkitõl nem függõnek lenni kihirdette légyen. Ez a' sziget, az aranyon, ezüstön, dohányon, s egyebeken kívül tsak nádmézet egy millió mázsát szolgáltatott eddig az anyaországnak. Valami 300,000 fejer és ugyan annyi Szeretsen emberek laknak rajta. Fõ városa Havana; tsak ebben egyedül 46,000 emberek találatnak.

Azt írják Frankofurtumból (a' Menus mellõl), hogy az Anglus Orzáplófzék nem idegenkedik a' békeségtõl, tsak olyanok legyenek a' feltételek, hogy Angliának ditsõségével és javával megegygyezzenek. Ugyan azon kútfõbõl, a' melybõl ez a' hír eredett, vette az is eredetét, hogy a' Meklenburgi Hertzegnek remensége volna Swéd Pomerániának elnyeréséhez és a' Nagy Hertzegi méltóságához. A' Stralsundi erőfségeknak lerontatásokon minden nap sok ezer emberek dolgoznak.

A' Párisi levelek erőfsítik, hogy a' Spanyol Insurgensek és az Anglusok Buenos Ayresbe is elküldöttek volna pénzert, hanem a' Kormányozó, a' már esméretes Generális Liniers, a' ki Frantzia szülétésü, nem tsak üres válaszfzal, hanem olyan fenyegetõdzéssel botsátotta-el magátol a' Követeket, hogy ha még egyfzer olyan izenettel oda eveznek, ágyug lyobisokkal fogadtatja õket.

Azt írják Ertfurt városáról, hogy annyira megnyerte volna a' Napoleon Császár kedvét, hogy valamint a' többi Hanseatica városok, ugy ez is szabad és független város fogna maradni, 's mint azok az is egy tagiává fogna a' Rénusi Szövetségnek lenni.

Hogy az Anglus hadi hajóknak legyen a' télen a' hova a' Balticum tengerről magokat a' fzelvezes időkben bévonhassák, ugy látzik, hogy még a' télnek elkövetkezése előtt el akarják Bornholm nevű Dánus szigetet foglalni. Gyanithatóképpen ilyen tzelozással jelentek-meg ott a' Kristiansöe nevű köfsiklaeröfsegnél 9 hadi hajókkal, a' mellyek között 2 Linea hajók és 2 Fregátok találtattak. Oktober 24-dikén reggeli 6 órakor elkezdették három ágyusgályákról a' várra való tüzelést, és annyi bombit hánytak beoda, hogy egy ház sem maradt épségben. Egy toronyban 6 Swed hadi foglyokat is öfzfze rontottak. A' sziget' Kohe nevű Komendánsa is sebet kapott a' lábán, de a' ki azzal nem gondolván, magát székbenuelve hordoztatta széllyel, és ugy biztatta a' vároltalmazókat, a' melly vitézségiért a' Dannebrog Rendje tzimerét szánta néki a' Király. Ez úttal még nem érhatték-el Bornholm szigete eránt való tzeljokat az Anglusok; dél előtti 11 órakor már félbe hagyták volt a' várnak rongálását, és eleveztek onnét.

Némelly tudósítók azt jegyzették-meg, hogy a' Petersburgi Ujság még eddig semmi emlékezetet nem tett volna a' Swédekkel való fegyvernyugvás felöl, melyből azt lehetne e' fzerént kihozni, hogy ez a' fegyvernyugvás tsak költemény és nem valóság lett volna: egy Koppenhágai levelben ellenben azt olvassuk, hogy néhány kitseréltetett és hazaérkezett

Dánus hadi foglyoknak erősitések szerént, ezen fegyvernyugvást az Oroszok felmondván, a' Swédek ismét megtámadták, és nékiek 6000 elestekből, sebesekből, és elfogattattakból álló veszteséget okoztak volna. — De ezek csak bizonytalan hírek.

A' leg ujabb tudósításaink még ma sem elégítik ki a' nagy várokozásban lévő közönséget. A' Bayonnei Ujságlevélben ennyi jött ki November 6-kán: — “

„A' Császár rendelkezéseinek (ugy mond), melyeket az Insurgenseknek az Ebro mellyékeiről való elmozdítottásokra tett, leg jobb következesei levének. Gen. Canstanhjos, minekutánna az ő felső vigyázó tanyái visszanyomattattak volna, kentelennek lenni szemlélte magát a' maga Soriánál való tanyájának elhagyására is, melynek az is egygyik következeése leve, hogy Romana Bilbaoban, többé a' Spanyol fő armádiától segedelmet nem remélhetett. A' Frantzia seregek alig várhatták, hogy az ő seregére rá üthessenek; néhány szempillantatok alatt készen voltak a' győzedelemmel. A' Romana seregei, minthogy a' St. Ander felé való út már elvágattatva, magokat ezen erős várba bé nem vehetvén, remélhetjük, hogy ez is minden órán kezükre kerül.

A' Frantzia és Orosz Császárok által Angliának ajánltatott békeséges alkudozásoknak fogantatásokról (így irnak Amsterdamból Nov. 8-kán), még ma sem tudunk semmit. Tudósításokat veszünk fölöle eleget, de a' mellyek egymásnak minden szempillantatban ellentmondván, az által bizonyítják, hogy költemények legyenek.